

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO | SUOMEN HAMMASLÄÄKÄRILIITTO | SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO

Luottamusmiehen opas

LUOTTAMUSMIEHEN OPAS

Julkaisija

Lääkärikartelli
Mäkelänkatu 2
PL 49, 00501 Helsinki
Puhelin 09 393 091

Kuvitus

Petri Suni

Graafinen suunnittelu/taitto

Miun Idea by Päivi Saarentaus

ISBN 978-951-9433-67-7 (verkkojulkaisu)

SISÄLTÖ

Arvoisa luottamusmies	3	Luottamusmiehet ja yhteistyö työterveyshuollon kanssa	19
Uusi lääkäri luottamusmies – näin pääset alkuun	4	Lääkäriliiton luottamuslääkärit – kollegojen lääkäreitä	20
Tee luottamusmiesilmoitus JUKOon	4	Erimielisyydet työpaikalla	21
Perehdy huolellisesti luottamusmiesvaltakirjaasi	4	Erimielisyyksien selvittäminen ja neuvottelujärjestys	21
Tutustu Luottamusmiesten LUMOon	4	Välitön neuvonpito	21
Perehdy lääkäreitä koskeviin sopimuksiin	4	Paikallisneuvottelut	21
Neuvottele sinulle kuuluvista oikeuksista	4	Keskusneuvottelut	22
Tutustu kuntasektorilla toimiviin lääkäri luottamusmiehiin	5	Työpaikkakiusaaminen luottamusmiehen näkökulmasta	23
Kouluttaudu tehtävääsi	5	Toimintaohjeita lääkäri luottamusmiehelle	24
Saat lisätietoja ja tukea Lääkärikartellin liitoista	5	Luottamusmiehet ja lyhyt johdatus viestintään	25
Kouluttaudu luottamusmiestehtävääsi	6	Yhteistyö toimittajien kanssa	25
LUMO	6	Jos olet haastateltavana	25
Alueellinen ja valtakunnallinen koulutus	6	Järjestetäänkö tiedotustilaisuus?	25
Verkkokurssit	6	Oikaisu ja vastine	26
JUKOn järjestämä koulutus	7	Mikä on Julkisen sanan neuvosto?	26
Entä jos en voi osallistua?	7	Vinkkejä viestintään luottamusmiehille	27
Kustannukset	7	Lääkäriryhmät ja sosiaalinen media	27
Luottamusmies ja muut henkilöstön edustajat työpaikalla	8	Mistä saat lisätietoa?	27
Luottamusmies	8	Lääkärikartellin liittojen alueellinen toiminta	28
Päälouottamusmies	8	Lääkäriliiton alueellinen toiminta	28
Luottamusvaltuutettu	9	Hammaslääkäriliiton alueellinen toiminta	28
Työsuojeluvaltuutettu	9	Eläinlääkäriliiton alueellinen toiminta	28
Luottamusmies edustaa JUKOa	9	Lääkäriliiton Piiriylilääkärit myös luottamusmiesten tukena	28
JUKOn ohjeet luottamusmiesvaaleja varten	10	Lääkäriliiton alueelliset valiokunnat	29
Luottamusmiesten lukumäärä muuttuu	10	Lääkäriliiton paikallisosastot	29
Luottamusmiesvaalien järjestäminen	10	Hammaslääkäriliiton paikallisosastot	30
Uuden luottamusmiehen ilmoitus JUKOon	10	Eläinlääkäriliiton alueellinen toiminta yhdessä paikallisten eläinlääkäriseurojen kanssa	30
Luottamusmiehen valinnasta tiedottaminen	10	Työtaistelut – opas luottamusmiehille	30
Mitä Lääkärisopimus tarkoittaa?	11	Lääkärikartelli päättää työtaistelusta	31
Luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet	12	Lakko ja työsulku	31
Luottamusmiehen oikeudet	12	Hakukielto ja saarto	31
Tiedonsaantioikeus	12	Lääkärikartellin työtaisteluoorganisaatio	31
Irtisanomissuoja	12	Lääkärien työttömyyskassa	32
Oikeus saada vapautusta tehtävistään luottamusmiestoimintaa varten	12	Jäsenyys	32
Oikeus osallistua luottamusmieskoulutukseen työajalla	13	Työttömyyskassan maksamat etuudet	32
Oikeus korvaukseen	13	Ansiopäiväraha	32
Päälouottamusmiehen korvaus	13	Vuorottelukorvaus	33
Muita oikeuksia	13	Lisätietoja	33
Luottamusmiehen velvollisuudet	14	Eläinlääkärien erityisasiat	34
Paikallinen sopiminen	15	Lääkäri luottamusmies – näin löydät lisätietoja	35
Mistä voidaan sopia paikallisesti?	15	Yhteystiedot	35
Muut paikalliset järjestelyt	16	Työmarkkinasananasto	36
Yhteistoimintamenettely ja lääkärin työelämän kehittäminen	17		
Yhteistoimintaneuvottelujen käyminen	17	Liite 1 Paikallisneuvottelupöytäkirjan malli	38
Yhteistoiminta työsuojeluasioissa	18	Liite 2 Paikallisen virkaehtosopimuksen runko	39

*Luottamusmiehen tehtävä on toimia
linkkinä jäsenten ja liiton välillä.
Tämä on kollegiaalisuutta
parhaimmillaan.*

Arvoisa luottamusmies

Luottamusmiestoiminta on viime vuosina monipuolistunut entisestään, ja samalla luottamusmiehiin kohdistuvat odotukset ovat lisääntyneet. Luottamusmiestehtävä avaakin ennen kaikkea ikkunan uusiin ja mielenkiintoisiin asioihin työpaikan näkökulmasta. Tehtävän menestyksekkäs hoitaminen vaatii yhteistyökykyä, luottamuksellisen ilmapiirin rakentamista, rohkeaa ja ennakkoluulotonta mieltä sekä kollegojen tukea.

Luottamusmiesjärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että lääkärin, hammaslääkärin ja eläinlääkärin työn erityispiirteet huomioidaan virka- ja työsuhteiden neuvotteluissa, työpaikkojen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa sekä muutoksissa. Luottamusmiesjärjestelmän avulla ammattikunnan edunvalvonta toteutuu kaikkialla Suomessa.

Tässä oppaassa lääkäriluottamusmiehellä tarkoitetaan Lääkärikartellin kaikkien lääkäriyhmien - lääkärin, hammaslääkärin ja eläinlääkärin - luottamusmiehiä. Oppaan tarkoituksena on esitellä luottamusmiehen tehtäviä monipuolisesti ja auttaa erilaisten eteen tulevien yhteisten asioiden hoitamisessa. Oppaassa käsitellään pääsääntöisesti kuntasektorin luottamusmiesten asemaa, joka perustuu virka- ja työehtosopimukseen. Opas sisältää kuitenkin muillakin sektoreilla työskenteleviä luottamusmiehiä ja -valtuutettuja hyödyttäviä asioita.

Jokaisen jäsenen, Lääkärikartellin ja sen liittojen etu on, että jatkossakin löytyy motivoituneita ja tarmokkaita luottamusmiehiä hoitamaan koko jäsenkuntamme asioita. Lääkärikartellin liittojen tehtävä on huolehtia siitä, että Sinulla luottamusmiehenä on hyvät tiedot ja taidot tehtävän onnistuneeseen ja mielekkääseen toteuttamiseen. Liittojen tuottamat koulutukset, materiaalit, lakimiesneuvonta ja tämä opas ovat toivottavasti hyvänä apuna.

Luottamusmiehen tehtävä on toimia linkkinä jäsenten ja liiton välillä. Tämä on kollegiaalisuutta parhaimmillaan. Yhdessä toimien äänemme kuuluu parhaiten. Toivotamme sinut lämpimästi tervetulleeksi mielenkiintoisen tehtävän pariin.

Elokuussa 2019

Lääkärikartelli ry

Kati Myllymäki
puheenjohtaja

Laura Lindholm
sihteeri

UUSI LÄÄKÄRILUOTTAMUSMIES - NÄIN PÄÄSET ALKUUN

TEE LUOTTAMUSMIESILMOITUS JUKOON

- Tee luottamusmiesilmoitus JUKOn kotisivuilla, www.juko.fi > **Uuden luottamusmiehen ilmoitus**.
- JUKOn kautta luottamusmiesilmoituksesi välittyy liittoihin ja työnantajallesi.
- JUKOn kotisivujen Jukolasta löydät ajankohtaista tietoa luottamusmiestehtävistä. Myös uudelle toimikaudelle valittujen luottamusmiesten tulee päivittää tietonsa Jukolaan, www.juko.fi > **Jukola**.
- Luottamusmiesilmoituksen voi tehdä myös pääluottamusmies. Hän kerää ilmoitukset alueensa luottamusmiehiltä ja toimittaa ne JUKOon.

PEREHDY HUOLELLISESTI LUOTTAMUSMIESVALTAKIRJAASI

- Luottamusmies saa jäljennöksen JUKOn työnantajalle toimittamasta vahvistuksesta.
- Vahvistus on valtakirja toimia luottamusmiehenä. Valtakirja tulee säilyttää, jotta neuvotteluvaltuudet voidaan todistaa epäselvissä tapauksissa.

TUTUSTU LUOTTAMUSMIESTEN LUMOON

- Kirjautu Luottamusmiesten LUMOon saamasi linkin avulla
- Kaikki luottamusmiehen tarvitsemat materiaalit, linkit ja lisätiedot sekä luottamusmiestiedotteet on koottu Moodle-oppimisympäristöön
- Sieltä löytyy myös luottamusmiesten moduulikoulutuksen kokonaisuus, koulutuspäivien ohjelmat, ilmoittautumiset, matkustusohjeet ja kurssimateriaalit

- Myös verkkokurssit löytyvät LUMOsta
- Huomioithan, että sivu on rajattu luottamusmiehille. Pääset kirjautumaan sivustolle heti, kun luottamusmiesilmoituksesi on välittynyt liittoon.

PEREHDY LÄÄKÄREITÄ KOSKEVIIN SOPIMUKSIIN

- Sinulla on oikeus saada työnantajaltasi Lääkärisopimus sekä kunnallinen virkaehtosopimus (KVTES) soveltamisohjeineen.
- Tässä oppaassa on ohjeita sopimusten tulkintaan ja soveltamiseen.
- Lääkärikartelli järjestää luottamusmieskoulutuksia, joissa saat hyödyllisiä apuvälineitä virkaehtosopimusten tulkintaan. Koulutuksiin kannattaa ehdottomasti osallistua.

NEUVOTTELE SINULLE KUULUVISTA OIKEUKSISTASI

- Tutustu luottamusmiehen oikeuksiisi tämän oppaan avulla.
- Neuvottele jo alkuun työnantajasi kanssa ajankäyttöoikeuksistasi ja luottamusmiehelle kuuluvasta korvauksesta.
- Oikeuksista on lisää luvussa Luottamusmiehen oikeudet.

*Lääkäriluottamusmiesten
mentoritoiminta
käynnistyy 2019 syksyllä,
kysy lisää omasta liitostasi.*

TUTUSTU KUNTASEKTORILLA TOIMIVIIN LÄÄKÄRILUOTTAMUSMIEHIIN

- Luottamusmiesten yhteystiedot löytyvät liittojen kotisivuilta.
- Tapaa lääkäriluottamusmiehiä koulutuspäivillä.
- Selvitä mahdollisuutesi saada kokenut luottamusmies mentoriksi.

KOULUTTAUDU TEHTÄVÄÄSI

- Uuden luottamusmiehen kannattaa ehdottomasti osallistua mahdollisimman pian Lääkärikartellin järjestämään Uuden luottamusmiehen valmiudet -koulutukseen.

- Koulutusten ajankohdat löydät LUMOsta ja koulutusesitteestä. Lisäksi saat kutsun kaikkiin koulutuksiin sähköpostitse.

SAAT LISÄTIETOJA JA TUKEA LÄÄKÄRIKARTELLIN LIITOISTA

Lääkärikartellin liittojen asiantuntijat ovat tukenasi. Autamme sinua mieltäsi askarruttavissa kysymyksissä!

KOULUTTAUDU LUOTTAMUSMIESTEHTÄVÄÄSI

Hyväksi luottamusmieheksi kehittyminen vaatii pitkäjänteistä oppimista, verkostoitumista sekä jatkuvaa itsensä kehittämistä. Lääkärikartelli tarjoaa lääkärluottamusmiehille monipuolista luottamusmieskoulutusta yhteistyössä JUKOn kanssa.

Erityisesti uuden luottamusmiehen on tarpeen kouluttautua, jotta haastavista ja tärkeistä tehtävistä selviää alusta alkaen luontevasti. Luottamusmieskoulutukset ovat myös ensiarvoisia tilaisuuksia oman aktiivisen vertaisverkoston luomiseen.

Luottamusmieskausi kestää kolme vuotta ja monipuolista koulutusta on järjestetty tasaisesti jokaiselle vuodelle. Koulutusten sisällöt ja ajankohdat löydät LUMOsta sekä luottamusmiehille sähköpostitse lähetetyistä koulutuskutsuista.

LUMO

Lääkärikartellin tarjoama luottamusmiesten koulutus on nyt LUMO. Se pitää sisällään kaikki koulutuspäivät, verkkokurssit ja muun tarpeellisen. LUMO koostuu viidestä moduulista ja neljästäkymmenestä osa-alueesta. Näistä aiheista muodostuu kolmivuotinen koulutuskokonaisuus, johon sisältyy vuosittain noin 25 koulutustilaisuutta. LUMOsta kerrotaan tarkemmin koulutusesitteessä.

LUMO-moduulit

1. Luottamusmies aloittaa
2. Luottamusmies tuntee työoikeuden ja sopimukset
3. Luottamusmies viestii
4. Luottamusmies tukee työyhteisössä
5. Luottamusmies vaikuttaa

ALUEELLINEN JA VALTAKUNNALLINEN KOULUTUS

Alueellinen koulutus järjestetään keväisin (SLL) ja syksyisin (SLL ja SHL) viidellä erityisvastuualueella: HYKS, TYKS, TAYS, KYS ja OYS. Aluepäivien ohjelmaan kuuluvat luottamusmiesten raportit. Osallistujat kertovat työpaikkansa ajankohtaisista asioista. Raporttitiedot saadaan ennen luottamusmiespäiviä luottamusmiehille tehtävistä raporttikyselyistä, joten vastaathan luottamusmiehenä raporttikyselyyn silloin kun sellainen sinulle lähetetään.

Aluepäivien ohjelma rakentuu perusterveydenhuoltoja ja erikoissairaanhoidon käsittelevien ajankohtaisten asioiden ympärille ja sisältää myös alueen omia aiheita ja puhujia. Juridinen osuus sisältää muun muassa sopimus- ja lakimuutosten käsittelyä. Kouluttajina toimivat Lääkärikartellin asiantuntijat.

Aluepäiville kannattaa osallistua niin usein kuin mahdollista, mielellään vuosittain. Koulutuksen lisäksi tapahtuma on hyvä tilaisuus verkostoitua.

Alueellisten päivien lisäksi Lääkärikartelli järjestää valtakunnallista koulutusta.

Suurin osa kursseista on tarkoitettu kaikille luottamusmiehille, mutta osa koulutuksista järjestetään erityisryhmille. Koulutusesitteestä ja LUMOsta löydät lisätietoa luottamusmieskoulutuksista.

VERKKOKURSSIT

LUMO pitää sisällään myös verkkokoulutusta kuten luottamusmiehen starttipaketin ja johdatuksen juridiikkaan. Niihin on koottu perustietoa, jonka päälle muu koulutus rakentuu. Uusia verkkokursseja julkaistaan vuosittain.

JUKON JÄRJESTÄMÄ KOULUTUS

JUKO kouluttaa pääsääntöisesti vain pääluottamusmiehiä. JUKOn kuntasektorin edunvalvontakoulutus koostuu pääluottamusmiesten peruskursseista, pääluottamusmiespäivistä ja yhteistoimintakursseista.

Pääluottamusmiespäivillä käsitellään mm. JUKOn keskeisiä ajankohtaisia asioita ja sopimuksista esillä on erityisesti KVTES ja siihen liittyvät sopimustulkinnat. Pääluottamusmiesten neuvottelupäiviä järjestetään myös kohdennetusti sairaanhoitopiirien ja sote-kuntayhtymien pääluottamusmiehille, joissa käsitellään em. sopimusasioiden lisäksi ajankohtaisia sote-aiheita. Neuvottelupäivillä pääluottamusmiehillä on erinomainen tilaisuus verkostoitua muiden vastaavissa organisaatioissa työskentelevien eri ammattiryhmien edustajien kanssa.

Yhteistoimintakursseilla tavoitteena on ajankohtaisten sopimus- ja lainsäädäntöasioiden lisäksi käydä läpi alueiden yhteistoimintajärjestelmiä yhdessä työnantajien edustajien kanssa. Kursseille osallistuu kaikkien jukolaisten henkilöstöryhmien edustajia. Koulutukset ovat pääosin kaksipäiväisiä.

LISÄTIETOA löytyy JUKOn verkkosivuilta, jossa on myös materiaalipankki.

ENTÄ JOS EN VOI OSALLISTUA?

Koulutussopimuksen mukaan luottamusmies on oikeutettu tarpeellisen koulutukseen (lisää luvussa Luottamusmiehen oikeudet). Mikäli työnantajasi ei myönnä palkallista virkavapaata tai evää muuten koulutuksen, kannattaa ottaa yhteys liiton lakimieheen.

"Joko tutustuit verkkokursseihin?"

KUSTANNUKSET

Kursseille osallistutaan palkallisella virkavapaalla. Työnantajan maksettavaksi tulee lisäksi ruokailukustannusten korvaus, joka on vuonna 2019 kurssipäivää kohden 25,34 euroa. Liitot laskuttavat korvauksen työnantajalta. Matkakulut puolestaan korvataan halvimman käytettävissä olevan kulkuneuvon mukaan. Mikäli kurssipaikalle ei ole julkista liikennettä, sinne järjestetään yhteiskuljetus. Oman auton käyttö korvataan vain etukäteen sovittaessa ja silloinkin suositetaan kimpapakyytejä.

Liitto huolehtii kaikista muista kuluista, kuten opetuksesta, materiaaleista, majoituksesta sekä aktiviteeteista.

Luottamusmieskoulutukseen osallistumisesta omalla ajalla, kuten vuosiloman tai vapaapäivän aikana, tulee sopia etukäteen oman liiton toimiston kanssa.

LUOTTAMUSMIES JA MUUT HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT TYÖPAIKALLA

Työntekijät valitsevat keskuudestaan monenlaisia edustajia hoitamaan työpaikan yhteisiä asioita. Henkilöstön edustajia ovat

- luottamusmies
- pääluottamusmies
- luottamusvaltuutettu
- työsuojeluvaltuutettu.

Kuva 1.

JÄSEN JA HÄNEN EDUSTAJANSA

LUOTTAMUSMIES

Kunnallisen virkaehtosopimuksen mukaan luottamusmiehellä tarkoitetaan viranhaltijaa, jonka pääsopijajärjestö on valinnut edustajakseen hoitamaan luottamusmiessopimuksessa määriteltäviä tehtäviä. Luottamusmiehen toimikauden pituus on kolme vuotta.

Lääkärikartellin luottamusmiehiä on kaikkiaan lähes 400, ja heistä suurin osa toimii kuntasektorilla. Lääkäriluottamusmies edustaa lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä virka- ja työsuhteeseen liittyvissä asioissa. Hän valvoo virkaehtosopimuksen noudattamista esimerkiksi palkanmaksuun ja vuosilomaan liittyvissä asioissa.

Lääkäriluottamusmiehen asema on turvattu lainsäädännössä sekä luottamusmiessopimuksessa. Luottamusmiehen tehtävistä on määrätty KVTES:n VII luvussa.

PÄÄLUOTTAMUSMIES

Virkaehtosopimuksen mukaan pääluottamusmiehellä tarkoitetaan viranhaltijaa, jonka pääsopijajärjestö on valinnut edustajakseen hoitamaan luottamusmiessopimuksessa tarkoitettuja tehtäviä.

Jokainen pääsopijajärjestö, kuten JUKO, saa asettaa yleensä yhden (joissakin tapauksissa useamman) pääluottamusmiehen jokaisessa kunnassa, kuntayhtymässä, sairaanhoitopiirissä tai vastaavassa yksikössä. Pääluottamusmies edustaa kaikkia JUKOn jäsenyhdistyksiä sekä jukolaisia palkansaajia. Pääluottamusmies ei voi kieltäytyä jukolaisten etujen ajamisesta esimerkiksi sillä perusteella, että hän kuuluu eri yhdistykseen kuin etuja vaatinut henkilö.

Pääluottamusmiesten ajankäyttöoikeus riippuu edustettavien määrästä. Jos edustettavia on monia, pääluottamusmies voi toimia jopa kokopäiväisesti. Ajankäyttöoikeuksista kerrotaan lisää luvussa Luottamusmiehen oikeudet.

LUOTTAMUSVALTUUTETTU

Yksityisellä sektorilla, jolla ei ole työehtosopimusta, saattaa luottamusmiehen tehtävää hoitaa luottamusvaltuutettu. Luottamusvaltuutettu on luottamusmiestä vastaava lääkärin valitsema edustaja, joka valitaan työsopimuslain nojalla.

Luottamusvaltuutetun asema ja tehtävät perustuvat työlainsäädäntöön. Lainsäädäntö on kuitenkin melko tuoretta, ja mahdollisuutta luottamusvaltuutetun valintaan on käytetty harvoin. Useimmiten lääkäreitä edustaa edelleen lääkäriluottamusmies.

TYÖSUOJELUVALTUUTETTU

Työsuojeluvaltuutettu edustaa lääkäreitä työsuojeluasioissa. Yli kymmenen työntekijän työpaikalla on valittava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua. Valinta on lakisääteinen velvoite.

Työsuojeluvaltuutetun tehtäviä, valintaa ja oikeuksia säätelee laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta. Työsuojeluvaltuutettu on perehtynyt työsuojelusäännöksiin. Hänen tehtävänä on tarkkailla työn turvallisuutta ja terveellisyttä työpaikalla.

LISÄTIETOJA Työsuojeluvaltuutetusta löydät muun muassa Työturvallisuuskeskuksen sivuilta www.ttk.fi.

*Tunnetko
oman
työpaikkasi
henkilöstön
edustajat?*

LUOTTAMUSMIES EDUSTAA JUKOA

Lääkärikartelli hoitaa kuntasektorilla työskentelevien lääkärin virkaehtosopimusneuvotteluja sekä sopimustoimintaa Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n kautta. JUKO valvoo jäsentensä oikeudellisia, taloudellisia ja työmarkkinalisia etuja. Sen toimintaan kuuluu oleellisesti paikallisen tason edunvalvonta.

Vuoden 2019 alussa JUKOlla oli 3 900 luottamusmiestä (pääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja heidän varahenkilönsä), joista suurin osa toimii kunnissa ja kuntayhtymissä. JUKOn luottamusmiehet edustavat kaikkia kuntasektorilla toimivia akavalaisia. Näin myös lääkäriluottamusmiehet edustavat kaikkia akavalaisia, vaikka heidän käytännön työnsä painottuikin lääkärin edunvalvontaan.

JUKON OHJEET LUOTTAMUSMIESVAALEJA VARTEN

Luottamusmiesvaalit on järjestettävä, kun

- luottamusmiehen toimikausi päättyy
- luottamusmies vaihtaa työpaikkaa
- luottamusmies joutuu sairauden tai jonkin muun syyn takia luopumaan tehtävistään

LUOTTAMUSMIESTEN LUKUMÄÄRÄ MUUTTUU

Luottamusmiesten lukumäärästä sovitaan paikallisesti. Vaaleja järjestettäessä on varmistettava, että pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärästä on todella sovittu kunnassa. Kunnalla tarkoitetaan myös kuntayhtymiä.

Virkaehtosopimuksen mukaan jo ehdokasasettelua tehtäessä tulee varmistaa, että ehdokas on

- asianomaisen kunnan viranhaltija
- JUKOn jäsenyhdistyksen jäsen.

LUOTTAMUSMIESVAALIEN JÄRJESTÄMINEN

Luottamusmiesvaalien järjestämistapa on harkinnanvarainen ja riippuu paikallisista olosuhteista. Pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen tulee huolehtia siitä, että vaalit todella toimeenpannaan.

Vaalikäytännöt vaihtelevat paikallisista olosuhteista riippuen. Yleensä vaalit toimitetaan vaalikokouksina tai uurnavaaleina, mutta vaali on mahdollista toteuttaa myös sähköisenä äänestyksenä.

LISÄÄ TIETOA toimitustavoista löydät JUKOn nettisivuilta.

UUDEN LUOTTAMUSMIEHEN ILMOITUS JUKOON

Uudesta luottamusmiehestä on valintatavasta riippumatta tehtävä välittömästi ilmoitus JUKOon.

Luottamusmiehen toimikausi alkaa, kun työnantajalle on tehty kirjallinen ilmoitus valinnasta. Ilmoituksen antaa JUKO. Tämän vuoksi vaalien toimeenpanija ilmoittaa välittömästi vaalituloksen JUKOn toimistoon. Lisäksi jokaisen tehtävään valitun tulee tehdä luottamusmiesilmoitus JUKOn kotisivuilla. Vaalitulos on ilmoitettava myös, kun aikaisempi luottamusmies jatkaa tehtävässään.

Pääluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle toimitetaan jäljennös työnantajalle lähetetystä vahvistuksesta. Tämä kappale on valtakirja toimia JUKOn luottamusmiehenä. Valtakirja tulee säilyttää, jotta epäselvissä tapauksissa voidaan todistaa neuvotteluvaltuudet.

LUOTTAMUSMIEHEN VALINNASTA TIEDOTTAMINEN

Luottamusmiehen valinnasta ilmoitetaan luottamusmiespiirissä oleville jukolaisille. Jäsenten on tärkeä tietää, kuka toimii heidän luottamusmiehenään. Luottamusmiesten yhteystiedot voivat olla esillä pysyvästi työpaikkojen ilmoitustauluilla ja esimerkiksi kuntien kotisivuilla.

MITÄ LÄÄKÄRISOPIMUS TARKOITTA?

Lääkärisopimus (LS) on kunnallinen lääkärien virkaehtosopimus, jonka on allekirjoittanut KT Kuntatyönantajat sekä Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry. Lääkärisopimus koskee kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa toimivien lääkärien, hammaslääkärien ja eläinlääkärien palvelussuhteen ehtoja, kuten työaikaa ja palkkausta.

Lääkärisopimusta tulkitaan aina yhdessä kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) kanssa. Kunnallisella sektorilla toimivien lääkärien palvelussuhteen ehdot määräytyvät Lääkärisopimuksen sekä KVTES:n määräysten mukaisesti. Lääkärisopimuksen erityismääräys syrjäyttää KVTES:n vastaavan yleisen määräyksen.

Muiden kuntasektorilla työskentelevien ammattiryhmien osalta palvelussuhteen ehdot määräytyvät KVTES:n määräysten mukaisesti, eli heihin ei sovelleta Lääkärisopimusta, vaan sitä sovelletaan vaan lääkäreihin.

Lääkärisopimus ja KVTES löytyvät verkosta KT Kuntatyönantajien nettisivuilta.

Tutustu Lääkärisopimuksen ja KVTES:n määräyksiin.

LUOTTAMUSMIEHEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Lääkäriluottamusmies nauttii sekä työntekijöiden että työnantajan luottamusta. Hän edustaa yksittäistä lääkäriä yhteisesti sovittujen määräysten sekä sopimusten soveltamisessa. Hän pyrkii edistämään myös työrauhan säilymistä.

LUOTTAMUSMIEHEN OIKEUDET

Lääkäriluottamusmiehellä on

- tiedonsaantioikeus
- tehostettu irtisanomissuoja
- oikeus osallistua luottamusmieskoulutukseen työajalla
- oikeus korvaukseen luottamusmiestehtävistä
- oikeus saada vapautusta työtehtävistään luottamusmiestoimintaa varten

TIEDONSAANTIOIKEUS

Tiedonsaantioikeuden tarkoituksena on turvata luottamusmiestehtävien menestyksessä hoito. Sen vuoksi työnantajan tulee antaa luottamusmiehelle tarvittavat kunnalliset virkaehtosopimukset soveltamisohjeineen. Lisäksi luottamusmiehen on saatava tarpeelliset tiedot erimielisyystpauksista.

Hänellä on myös oikeus saada tietoja viranhaltijoiden lukumäärästä, ansiotasosta sekä ansiotason kehityksestä, jos näitä selvityksiä on tuotettu kunnan käyttöön.

Luottamusmiehen on käsiteltävä saamia tietoja luottamuksellisina ja vain siihen tarkoitukseen, johon ne on annettu.

IRTISANOMISSUOJA

Lainsäädännössä on huomioitu se, että luottamusmies voi joutua työnantajan syrjinnän kohteeksi edustustehtävänsä takia. Tämän vuoksi luottamusmiehillä on erityinen irtisanomissuoja.

Luottamusmiehen oma palvelussuhde työnantajaan ei saa muuttua luottamusmiestehtävän vuoksi. Häntä ei esimerkiksi saa irtisanoa luottamusmiestehtävien takia.

Luottamusmiestä ei myöskään saa siirtää luottamustehtävän vuoksi huonompi-palkkaiseen tehtävään ilman hänen suostumustaan. Häntä ei saa siirtää toiseen työhön ilman pätevää syytä luottamusmiestehtävän takia. Jos luottamusmies siirretään toisiin tehtäviin, palkka ei saa alentua siitä, mitä se oli ennen luottamusmieheksi valintaa.

Luottamusmiehen tulee itse muistaa myös omaa palvelussuhdettaan koskevat velvollisuudet. Hänen on edelleen noudatettava näitä säännöksiä, määräyksiä ja sopimuksia.

OIKEUS SAADA VAPAUTUSTA TEHTÄVISTÄÄN

LUOTTAMUSMIESTOIMINTAA VARTEN

Lääkäriluottamusmiehellä on oikeus sopia työnantajan kanssa säännöllisestä tai tilapäisestä vapautuksesta virkatehtävistä luottamusmiestoimintaa varten. Kun luottamusmiestehtäviin tarvittava aika on alle kaksi tuntia viikossa, tehdään luottamusmiestehtävät varsinaisten työtehtävien yhteydessä.

Jos lääkäriluottamusmies ei voi irrottautua varsinaisista työtehtävistään, on hänen ja työnantajan sovittava muusta ajankäyt-

Luottamusmiehellä on oikeus osallistua koulutukseen työajalla.

töjärjestelystä luottamusmiestoimintaa varten. Luottamusmiehelle tulee varata vähintään kahden tunnin vapautus varsinaisista työtehtävistä, jos luottamusmiestehtäviin tarvittava aika on vähintään kaksi tuntia viikossa.

Pääluottamusmiehelle annetaan kiinteä vapautus työstään KVTES:n mukaisesti. Vapautuksen määrä riippuu edustettavien määrästä. Paikallista ajankäyttösopimusta ei voi muuttaa yksipuolisesti.

OIKEUS OSALLISTUA LUOTTAMUSMIESKOULUTUKSEEN TYÖAJALLA

Luottamusmiehellä on oikeus osallistua koulutukseen työajalla. Edellytyksenä on, että koulutus kehittää pätevyyttä luottamustehtävissä. Koulutusosoikeus koskee myös varaluottamusmiehiä.

Pääsopijajärjestöjen työmarkkinakoulutuksesta on tehty erillinen virkaehtosopimus. Se löytyy osoitteesta <https://www.kt.fi/henkilostojohtaminen/suosituks/osaamisen-kehittaminen>

OIKEUS KORVAUKSEEN

Lääkäriluottamusmiehen tulee luottamusmiestehtäviä hoitaessaan saada sama ansio, jonka hän muutenkin saisi. Ansiotaso ei saa laskea luottamusmiestehtävän hoitamisen vuoksi. Esimerkiksi luottamusmiestehtäviin käytetyn ajan vuoksi saamatta jääneistä toimenpidepalkkioista tulee neuvotella kompensatio paikallisesti.

Luottamusmiehen tulee tehdä luottamusmiestehtävät siihen osoitetulla työajalla.

Jos pääluottamusmies tai luottamusmies lähtee luottamustoimeen liittyvälle virkamatkalle, on hänellä tietyin edellytyksin oikeus saada virkaehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset. Löydät lisää tietoa luottamusmiestoimintaan liittyvistä matkakorvauksista kunnallisen virkaehtosopimuksen liitteestä 16.

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN KORVAUS

Luottamusmiestehtävät vaativat yleensä käytännössä omankin ajan käyttöä, joten pääluottamusmiehille maksetaan varsinaiseen palkkaan kuuluvaa korvausta. Korvauksista on määräykset KVTES:ssa.

MUITA OIKEUKSIA

Luottamusmiehellä on oikeus käyttää työpaikan tavanomaisia toimistovälineitä ja -kalusteita. Hänelle on myös osoitettava lukittava säilytystila sekä sopiva paikka neuvotteluja varten.

Pääluottamusmiehellä on lisäksi oikeus käyttää työpaikalla yleisesti käytössä olevia IT-laitteita ja niihin liittyviä ohjelmia, kuten internetiä ja sähköpostia. Paikallisesti on mahdollista sopia lisäksi esimerkiksi matkapuhelimen käytöstä.

LUOTTAMUSMIEHEN VELVOLLISUUDET

Lääkäriluottamusmies

- edustaa lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä virkaehtosopimuksen soveltamista ja noudattamista koskevista asioissa
- välittää luottamiesmiestoimintaan liittyviä tietoja osapuolten kesken
- informoi liittoja alueensa ja työpaikkansa tilanteesta ja henkilöstöön mahdollisesti vaikuttavista suunnitelmista esim. organisaatiouudistuksista
- osallistuu työsuojeluvaalien järjestämiseen
- valvoo sopimusten ja työrauhan noudattamista
- kehittää työpaikan yhteistoimintaa.

Työpaikalla voi esiintyä erimielisyyttä esimerkiksi virkaehtosopimuksen tulkinasta ja soveltamisesta. Nämä tilanteet voivat koskea esimerkiksi palkkausta. Erimielisyystilanteet selvitetään useimmiten työpaikan paikallisissa neuvotteluissa, joissa lääkäriluottamusmies edustaa lääkäriryhmiä.

Lääkäriluottamusmiehellä on tavallisesti enemmän vastuuta ja tietoa kuin yksittäisellä viranhaltijalla. Sen vuoksi hän toimii myös tiedonvälittäjänä työnantajan ja viranhaltijoiden välillä.

Lääkäriluottamusmies edustaa lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä virkaehtosopimuksen soveltamista ja noudattamista koskevista asioissa.

Lääkäriluottamusmies nauttii sekä työntekijöiden että työnantajan luottamusta. Molempien edun kannalta on välttämätöntä, että yhteisesti sovittuja sopimuksia noudatetaan. Lääkäriluottamusmies valvoo sopimusten noudattamista työpaikalla.

Lääkäriluottamusmiehen tehtäviin kuuluu myös osallistuminen neuvotteluihin ja yhteistoimintaan. Hän pyrkii edistämään myös työrauhan säilymistä.

Sen lisäksi luottamusmiehellä on tehtäviä, jotka liittyvät paikallisten työsuojeluvaalien järjestämiseen ja yhteistoiminta-elman henkilöstöedustuksen nimeämiseen.

PAIKALLINEN SOPIMINEN

Mahdollisuus paikalliseen sopimiseen on tarpeen, koska valtakunnallinen virkaehtosopimus ei voi aina huomioida erilaisia työpaikkakohtaisia tarpeita. Paikallinen sopiminen edellyttää paikallisista erityisolosuhteista aiheutuvaa perusteltua syytä.

Paikallisen sopimisen käsite on lähtöisin valtakunnallisista työ- ja virkaehtosopimuksista, mutta se voi tarkoittaa työelämässä muitakin paikallisia järjestelyjä.

Paikallisesti voidaan sopia poikkeamista valtakunnalliseen virkaehtosopimukseen, jos sopimuksessa ei ole erikseen rajoitettu paikallista sopimusmahdollisuutta. Kyse on työpaikkatasolla solmitusta paikallisesta sopimuksesta, joka saa virkaehtosopimuksen veroisen oikeusvaikutuksen.

Paikallinen sopimus voi koskea

- kunnan tai kuntayhtymän henkilöstöä
- joitakin yksiköitä tai henkilöstöryhmiä
- yksittäistä viranhaltijaa.

MISTÄ VOIDAAN SOPIA PAIKALLISESTI?

Kunnalliseen virkaehtosopimukseen sisältyy lukuisia määräyksiä, jotka oikeuttavat sopimaan asioista toisin paikallisesti.

Määräykset paikallisen virkaehtosopimuksen tekemisestä ovat kunnallisen pääsopimuksen 13 §:ssä. Tätä sopimusmahdollisuutta rajoittaa Lääkärisopimuksen yleisen osan 26 §.

Lääkärisopimuksen mukaan paikallisella sopimuksella **ei saa** sopia

- Lääkärisopimuksen palkkahinnoittelua pienemmästä peruspalkasta
- säännöllisen työajan keskimääräisestä pituudesta

- vuosiloman pituudesta (poikkeuksena työnantajan siirtotilanteet)
- sairauslomaetuuksia koskevista määräyksistä
- äitiysvapaasetuuksia koskevista määräyksistä.

Paikallisesti voidaan sopia poikkeamista valtakunnalliseen virkaehtosopimukseen.

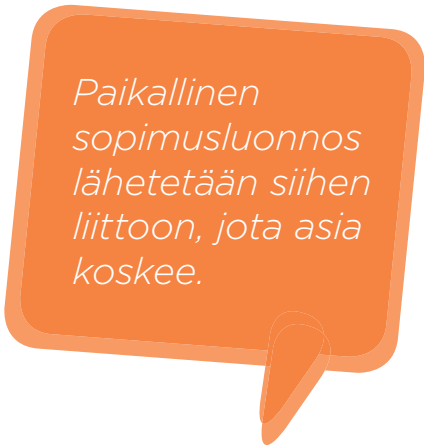

Lääkäriluottamusmiehellä on neuvotte-luoikeus paikallistason sopimisessa. Hän voi neuvotella paikallisen virkaehtosopi-muksen, mutta ei kuitenkaan allekirjoittaa sitä. Paikallinen sopimusluonnos lähete-tään siihen liittoon, jota asia koskee. Liitto antaa sopimukselle allekirjoitusluvan tai ohjeet sen korjaamiseksi.

Sopimus on hyvä lähettää liiton toi-mistoon kommentoitavaksi heti, kun siitä on laadittu ensimmäinen luonnos. Myös valmis esitys kannattaa toimittaa mah-dollisimman aikaisin ennen sen lopullista käsittelyä.

Paikallisesti on sovittu muun muassa seuraavista asioista:

- Palkkauksesta
 - Lääkärisopimuksen palkkahinnoittelun ylittämisestä
 - tehtäväkohtaisen palkan porrastuksista työn vaativuuden perusteella
 - henkilökohtaisten lisien maksamisen kriteereistä
 - lääkärivajaustilanteiden palkkausjärjestelyistä
 - toimenpidepalkkioista
- Päivystyskorvauksista
 - yhteispäivystyksen korvauksista
 - korvauksista vapaa-ajalta työhön kutsuttavalle
- Työajasta
 - vuosityöaikasopimuksista

Paikallinen sopimusluonnos lähetetään siihen liittoon, jota asia koskee.

Kunnallisen pääsopimuksen mukaisesti paikallinen sopimus voidaan irtisanoa milloin tahansa päättymään kolmen kuu-kauden irtisanomisajalla. Paikallisen sopi-muksen irtisanomisen jälkeen noudatetaan valtakunnallista virkaehtosopimusta.

MUUT PAIKALLISET JÄRJESTELYT

Paikalliset järjestelyt eivät aina vaadi var-sinaisten paikallisten virkaehtosopimusten tekemistä. Työpaikalla voidaan toteuttaa yhteisesti hyväksyttyjä käytäntöjä muil-lakin tavoin. Yksimielisyys voidaan kirjata pöytäkirjaan, ja työnantaja toteuttaa asian omalla päätöksellään.

Osa työnantajista ei tee paikallisia sopi-muksia lainkaan, ja osa taas haluaa tehdä aina paikallisen sopimuksen. Yhteistoi-minnan muoto ei ole kuitenkaan tärkeää, vaan tärkeintä on lääkiriryhmien aseman parantaminen.

YHTEISTOIMINTAMENETTELY JA LÄÄKÄRIEN TYÖELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Yhteistoiminnalla tarkoitetaan osallistumisjärjestelmää, jossa henkilöstö voi vaikuttaa työpaikalla erilaisiin työtä ja työyhteisöä koskeviin päätöksiin. Yhteistoiminnalla edistetään työn laatua sekä viranomaisen ja viranhaltijan välistä luottamusta.

Laki *työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta* kunnissa tuli voimaan 1.9.2007. Sen piirissä ovat kaikki kunnat ja kuntayhtymät. Laki korvasi yleissopimuksen yhteistoiminnasta.

Yhteistoiminnan tavoitteina on

- palvelutuotannon tulokellisuusuden sekä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien edistäminen
- henkilöstön työelämän laadun ja työyhteisön työhyvinvoinnin kehittäminen
- työnantajan ja henkilöstön välisen luottamuksen edistäminen.

Viranomaisen ja viranhaltijoiden välisessä yhteistoiminnassa voidaan käsitellä monenlaisia asioita, joille lainsäädäntö on määritellyt vain vähimmäistason. Henkilöstöä koskevat laajat asiat kuuluvat kuitenkin aina edustukselliseen yhteistoimintaan, jolloin henkilöstöä edustaa luottamusmies, pääluottamusmies tai työsuojeluvaltuutettu.

Tyypillisesti yhteistoiminnan piiriin kuuluvia asioita ovat

- työtehtävien, töiden tai työtilojen uudelleen järjestelyt
- muutokset kuntien välisessä yhteistyössä sekä kuntajaossa
- ulkopuolisen työvoiman (vuokratyö) käyttö

- henkilöstö-, koulutus- ja tasa-arvosuunnitelmat
- toimenpiteet, jotka saattavat johtaa yhden tai useamman viranhaltijan irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen taloudellisin tai tuotannollisin perustein.

YT-menettelyssä henkilöstön edustajat sekä työnantajan edustajat neuvottelevat määrämuotoisesti yhteistoiminnan piiriin kuuluvasta asiasta. Työnantajan on ennen päätöksensä tekemistä neuvoteltava niiden työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa, joita asia koskee. Yksittäistä viranhaltijaa koskeva asia käsitellään ensisijaisesti asianosaisen henkilön ja hänen esimiehensä välillä.

Yhteistoimintamenettely ei merkitse työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuden puuttumista. Työnantajalla on lopullinen päätösvalta yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävästä asiasta.

YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUIEN KÄYMINEN

Yhteistoimintaneuvottelut tulee järjestää, jos suunnitellulla toimenpiteellä olisi merkittäviä henkilöstövaikutuksia, ja jos toimenpiteet kuuluvat työnantajan työn johto-oikeuden piiriin.

Neuvottelut yhteistoimintaan kuuluvasta asiasta on aloitettava niin aikaisessa vaiheessa, että asia voidaan käsitellä asianmukaisesti. Viranhaltijoilla sekä heidän edustajillaan on oikeus saada työnantajalta neuvottelujen kannalta tarpeelliset tiedot. Työnantajan ratkaistavaksi jää lopulta, missä vaiheessa YT-neuvottelut käynnistetään.

Myös luottamusmies voi pyytää YT-neuvottelujen aloittamista yhteistoimintamenettelyyn kuuluvassa asiassa. Mikäli työnantaja ei pidä YT-menettelyä tarpeellisenä luottamusmiehen pyynnöstä huolimatta, tulee hänen antaa viipymättä kirjallinen selvitys päätöksen perusteista.

Työnantajan kanssa on hyvä sopia pöytäkirjan pitämisestä sekä riittävästä määrästä kokouksia.

Neuvotteluissa käsitellään valmisteilla olevan toimenpiteen

- perusteita
- vaikutuksia
- vaihtoehtoja.

Työnantajan on annettava lääkäriluottamusmiehelle kaikki tiedot toimenpiteen perusteista.

Toimenpiteen vaikutukset tarkoittavat kaikkia niitä seurauksia, joita toimenpide saattaa aiheuttaa esimerkiksi palvelujen laatuun sekä työhyvinvointiin. Henkilöstön on tärkeä tuoda esiin näitä seikkoja.

Asian käsittelystä tulisi kirjata

- neuvottelun ajankohta
- osallistujat
- käsittelyn tulos
- osapuolten kannanotot.

Työnantaja päättää lopulta yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävästä asiasta työnsä johto-oikeutensa puitteissa.

YHTEISTOIMINTA TYÖSUOJELUASIOISSA

Työsuojeluyhteistoimintaa koskee laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoinnasta.

Työsuojeluyhteistoiminnan tavoitteina on

- edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta
- mahdollistaa työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen työpaikan turvallisuuteen.

Työsuojeluyhteistoiminnassa käsitellään muun muassa

- työntekijän turvallisuuteen ja terveyteen välittömästi vaikuttavat asiat sekä niitä koskevat muutokset
- periaatteet ja tavat, joiden mukaan työpaikan vaarat selvitetään
- työntekijöiden turvallisuuteen tai terveyteen vaikuttavat kehittämistavoitteet ja -ohjelmat.

KT Kuntatyönantajat ja pääsopija-järjestöt ovat tehneet yhteistoimintamenettelyä koskevia suositussopimuksia, suosituksia ja ohjeita. Löydät nämä KT Kuntatyönantajan sivuilta.

LUOTTAMUSMIEHET JA YHTEISTYÖ TYÖTERVEYSHUOLLON KANSSA

Luottamusmies toimii kollegan tukena monenlaisissa tilanteissa. Joskus luottamusmies tukee kollegaa työterveyshuollon kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Luottamusmies voi kohdata tilanteen, jossa kollegan jaksaminen on uhattuna esimerkiksi työuupumuksen, mieliala- tai päihdeongelman tai fyysisen sairauden vuoksi. Työkykyyn liittyvät asiat ovat ensisijaisesti työntekijän itsensä ja työnantajan vastuulla. On kuitenkin kollegiaalista puuttua, jos luottamusmies tai muu työyhteisö huomaa, että kollegan jaksaminen ja pahimmillaan potilasturvallisuus ovat vaarassa. Asemansa vuoksi luottamusmiehen on joskus työyhteisön muita lääkäreitä helpompi puuttua kollegan työkykyyn neutraalisti.

Avun tarpeessa oleva lääkäri tulisi ohjata ensisijaisesti työterveyshuoltoon. Luottamusmies voi joko itse kehottaa kollegaa hakeutumaan hoitoon tai keskustella huolestaan esimiehen kanssa. Esimiehellä on lakisääteinen velvollisuus tarttua asiaan.

Työntekijä saattaa haluta luottamusmiehen mukaan esimiehen ja työterveyshuollon kanssa pidettävään palaveriin. Palaverissa pohditaan sopivaa toimenkuvaa tai työjärjestelyjä, joita työntekijän alentunut työkyky edellyttää.

LÄÄKÄRILIITON LUOTTAMUSLÄÄKÄRIT - KOLLEGOJEN LÄÄKÄREITÄ

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Joskus lääkärien on vaikea hakeutua terveysongelmiensa takia työterveyshuoltoon tai terveyskeskukseen. Syinä voivat olla esimerkiksi alentuneen työkyvyn taustalla olevat yksityiselämän ongelmat, päihdeongelma tai tilanne, jossa työterveyslääkärinä toimii läheinen työtoveri.

Näitä tilanteita varten Lääkäriliitto on perustanut jäseniään varten luottamuslääkäriverkoston. Luottamuslääkärit ovat kokeneita kollegoita, jotka voivat auttaa lääkäriä hoidon aloituksessa ja hoitoon ohjauksessa. Luottamusmiehen on hyvä osata kertoa luottamuslääkäriverkostosta avun tarpeessa oleville kollegoilleen.

Luottamuslääkärien joukossa on useita psykiatreja, työterveyslääkäreitä ja työn ohjaajia sekä myös somaattisten alojen erityisosaajia. Luottamuslääkärit eivät kuitenkaan korvaa työterveyshuoltoa tai muuta terveydenhuoltoa ensisijaisena hoitopaikkana tavanomaisissa terveysongelmissa.

*Lääkäriliitolla on
luottamuslääkäreitä, joiden
puoleen lääkäri voi kääntyä
terveysongelmissa silloin,
kun hoitoon hakeutuminen
muuta kautta tuntuu
hankalalta tai asia on
erityisen luottamuksellinen.*

Luottamuslääkärien antama hoito on usein hoidon aloitusta ja oikeaan hoitopaikkaan, kuten katkaisuhuoltoon, psykoterapiaan tai erikoissairaanhoidon, ohjaamista. Hoito tapahtuu erityisen luottamuksellisesti, eikä esimerkiksi potilaskirjanpito näy muille. Luottamuslääkäri voi esimerkiksi auttaa lääkäriä kuntoutukseen hakeutumisessa, aloittaa päihdeongelman hoidon tai antaa työnohjausta hankalissa tilanteissa, jos työnohjausta ei saa työnantajan tarjoamana.

Luottamusmiestehtävissä voi kohdata henkisesti raskaita ristiriitatilanteita, jolloin myös luottamusmies voi hyötyä työnohjauksellisesta tukikeskustelusta luottamuslääkärin kanssa.

Luottamuslääkärien antama hoito on Lääkäriliiton jäsenelle maksutonta. Liitto maksaa luottamuslääkärille korvauksen kollegan hoitamisesta korkeintaan kolmen hoitokerran ajalta. Jos hoidon tarve on tätä pidempi, luottamuslääkäri ohjaa kollegan jatkohoitoon. Potilaana olleen lääkärin nimi tai muut henkilökohtaiset tiedot eivät tule liiton tietoon.

Luottamuslääkärien yhteystiedot löydät Lääkäriliiton verkkosivuilta ja Lääkärikalenterista.

ERIMIELISYYDET TYÖPAIKALLA

Välitön neuvonpito on vapaamuotoista ja suullista. Jos välittömässä neuvonpidossa ei päästä yksimielisyyteen, luottamusmies voi pyytää asiasta paikallisneuvottelua. Jos paikallisneuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, asia voi siirtyä keskustasolle KT Kuntatyönantajien kanssa.

ERIMIELISYYKSIEN SELVITTÄMINEN JA NEUVOTTELUJÄRJESTYS

Työpaikalla syntyneitä ongelmia voidaan ratkaista eri tavoin. Seuraavat säännökset perustuvat kunnalliseen pääsopimukseen. Virkaehtosopimuksen tulkinnasta syntyneitä erimielisyyksiä selvitetään välittömällä neuvonpidolla, paikallisneuvotteluissa ja keskusneuvotteluissa.

Välitön neuvonpito

Välittömän neuvonpidon tarkoituksena on pyrkiä selvittämään virkaehtosopimusten tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet. Välittömän neuvonpidon osapuolina ovat viranhaltija tai häntä edustava luottamusmies sekä työnantajan edustaja. Kyseessä on yleensä ensimmäinen vaihe tulkintaerimielisyyden selvittämiseksi.

Välitön neuvonpito on vapaamuotoista ja suullista, eikä se edellytä pöytäkirjan tai muistion laatimista. Omien muistiinpanojen tekeminen on silti erittäin suositeltavaa. Neuvonpito tulisi käydä viivytystä siitä pyydettyä.

Paikallisneuvotteluja edeltää yleensä välitön neuvonpito, mutta se ei ole ehdoton edellytys paikallisneuvottelujen käymiseen. Jos välittömässä neuvonpidossa ei päästä yksimielisyyteen, luottamusmies voi pyytää asiasta paikallisneuvottelua.

Asioilla on yleensä kaksi puolta, jotka luottamusmies voi selvittää neutraalisti

Paikallisneuvottelut

Paikallisneuvotteluiden osapuolina ovat työnantajan edustaja sekä pääsopijajärjestön tai alayhdistyksen edustaja. Paikallisneuvottelut voidaan laittaa vireille jomankumman osapuolen neuvottelupyynnöllä. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti. Paikallisneuvottelut on aloitettava kolmen viikon kuluessa neuvottelupyynnön esittämisestä, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

Kirjallisen neuvottelupyynnön tulee sisältää seuraavat tiedot:

- yksilöity neuvoteltava asia
- asian osapuolet
- allekirjoitukset.

Neuvottelut on käytävä viivytystä. Työnantajan edustaja määrää ajankohdan ja paikan. Paikallisneuvotteluissa pidetään pöytäkirjaa, joka tarkastetaan neuvotteluosapuolten sopimalla tavalla. Luottamusmiehen tulee aina varmistaa, että neuvotteluista tehdään pöytäkirja, koska jällempäin voi olla hankala todistaa, mitä neuvotteluissa sovittiin.

Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, pöytäkirjassa tai sen liitteissä on selostettava

- erimielisyyden syy
- osapuolten kanta perusteluineen
- ne tosiasiat ja asiakirjat, joihin halutaan vedota.

Neuvottelut katsotaan päättyneeksi

- yhteisesti sovittuna ajankohtana
- kun pöytäkirja on tarkastettu sovitulla tavalla (tarkastuspäivämäärä merkittävä)
- kun toinen osapuolista on kirjallisesti ilmoittanut katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

Pöytäkirja laaditaan viivytyksettä neuvottelujen päättyttyä.

Jos paikallisneuvottelut päättyvät erimielisinä, asia voidaan viedä käsiteltäväksi keskusneuvotteluihin.

Keskusneuvottelut

Jos paikallisneuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, asia voi siirtyä keskusneuvotteluun. Käytännössä neuvotteluja käyvät Lääkärikartellin jäsenliitot.

Keskusneuvotteluja on pyydetty kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa paikallisneuvottelujen päättymisestä.

Työpaikalla syntyvät erimielisyydet olisi hyvä selvittää mahdollisimman nopeasti.

Pääsopijajärjestö voi erityistilanteissa saattaa virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden käsiteltäväksi suoraan keskusneuvotteluissa. Suorat keskusneuvottelut saatetaan pitää esimerkiksi silloin, jos on kysymys sopimuksen yleisluonteisesta tulkintaongelmasta ja se koskee useita kuntatyönantajia.

Keskusneuvotteluissa pidetään pöytäkirjaa, ja neuvottelut katsotaan päättyneiksi samalla tavalla kuin paikallisneuvotteluissa.

TYÖPAIKKAKIUSAAMINEN LUOTTAMUSMIEHEN NÄKÖKULMASTA

Työpaikkakiusaamiselle ei ole yhtä kansainvälisesti sovittua määritelmää. Se voidaan kuvata epäasialliseksi käyttäytymiseksi, joka vahingoittaa toista. Se on kielteistä kohtelua, jossa työntekijää esimerkiksi loukataan, alistetaan tai mitätöidään toistuvasti.

Kiusaajana toimii usein työtoveri tai lähiesimies. Myös sukupuolinen ahdistelu ja häirintä ovat kiusaamista.

KIUSAAMINEN ON JATKUVA JA TOISTUVA

- sosiaalinen eristäminen
- haukkuminen ja solvaaminen
- pilkkaaminen ja nöyryyttäminen
- aiheeton arvostelu ja väärin syytösten esittäminen

Lähde: Työterveyslaitos

Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on asiasta tiedon saatuaan velvollisuus puuttua häirintään tai epäasialliseen kohteluun sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin. Kiusaamisepäilytilanteet eivät useinkaan ole yksiselitteisiä, joten taustatiedot kannattaa selvittää huolellisesti.

Luottamusmies ja/tai työsuojeluvaltuutettu toimivat näissä tilanteissa työntekijöiden edustajana muun muassa välittämällä tietoa ja olemalla kiusatun tukena. Joskus myös kiusaajaksi epäilty tarvitsee luottamusmiehen tukea.

Kiusaamistilanteisiin voi liittyä epäilyjä virkaehtosopimuksen rikkomisesta. Erimielisyyksien ratkaisu saattaa muuttaa esimerkiksi työtehtäviä ja siten myös palk-

kausta. Neuvotteluihin osallistuu yleensä myös lääkärluottamusmies.

Jos et ole varma, kuuluuko asia sinulle vai esimerkiksi työsuojeluvaltuutetulle, voit aina olla yhteydessä liittoon. Nyrkkisääntönä voidaan pitää sitä, että työnjärjestelyyn liittyvät ongelmat kuuluvat pääasiassa luottamusmiehelle ja työsuojeluongelmat työsuojeluvaltuutetulle.

Useissa laeissa on syrjintäkielto ja niissä edellytetään tasapuolista kohtelua:

- Perustuslaki 6 §
- Yhdenvertaisuuslaki 6 §
- Laki kunnallisesta viranhaltijasta 12 § ja 14 §
- Työsopimuslaki 2:2 §
- Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 § ja 8 §
- Työterveyshuoltolaki 1 §
- Työturvallisuuslaki 18 § ja 28 §
- Rikoslain työsyryntä 47:3 ja yleinen syrjintä 11:11

LISÄTIETOA LÖYDÄT Työturvallisuuskeskuksen nettisivuilta <https://ttk.fi/>

Huomaa, että työpaikkakiusaamista eivät ole tavanomaiset erimielisyystilanteet, vaikka ne heikentäisivät työilmapiiriä. Myöskään työpaikan ongelmien selvittäminen ei ole työpaikkakiusaamista.

TOIMINTAOHJEITA LÄÄKÄRILUOTTAMUSMIEHELLE

- PUUTU ongelmaan mahdollisimman pian. Kun työntekijä ilmoittaa kokemastaan häirinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta, asian selvittäminen on aloitettava viipymättä.
- KÄY kiusaamisen uhrin kanssa läpi kiusaamistilanteet, -tavat ja se, miten tilanne on alkanut ja kenet henkilö kokee kiusaajaksi.
- OHJAA asia eteenpäin:
 - esimiehelle, jotta hän voi puuttua siihen
 - tarvittaessa työsuojeluvaltuutetulle tai -asiamiehelle
 - tarvittaessa työterveyshuoltoon.
- Jos epäasiallisesti kohteleva on oma esimies, asia on otettava esille kyseisen esimiehen kanssa sekä myös esimiehen oman esimiehen kanssa. Kiusaamisepäilyn selvittäminen ja kiusaamiseen puuttuminen on työnantajan vastuulla.
- Tilanne on selvitettävä ensisijaisesti etsimällä yhteiset ratkaisut sekä laatimalla yhteiset menettelytapaohjeet.
- Käykää avoin keskustelu työyhteisön kokemista ongelmista. Joskus yksittäisen ihmisen kokemaa kiusaamista on merkki työyhteisötason ongelmista ja sen vuoksi on hyvä käydä yleisellä tasolla avoin keskustelu työyhteisön ongelmista.
- Jos työnantaja ei puutu tilanteeseen, tehkää yhdessä kirjallinen kiusaamisilmoitus työnantajan edustajan toiminnasta Aluehallintoviraston työsuojeluun.
- AVI:n lisäksi on mahdollista tehdä rikosilmoitus.
- Ota tarvittaessa yhteyttä liittojen asiantuntijoihin.
- Työpaikoilla tulisi olla toimintaohjeet epäasiallisen käytöksen ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen.

*Onko
työpaikallasi
toimintaohjeet
epäasialliseen
käytökseen
puuttumisesta?*

LUOTTAMUSMIEHET JA LYHYT JOHDATUS VIESTINTÄÄN

Luottamusmiehen työhön ja arkeen kuuluu viestintää. Kontaktit kollegoihin ja potilaisiin, hoitotilanteissa tai vapaa-ajalla, luovat mielikuvaa oman alansa luotettavasta ammattilaisesta.

Viestinnästä kiinnostuneen luottamusmiehen kannattaa ottaa ensin yhteyttä oman työpaikan viestintäosastoon, jossa osataan neuvoa alkuun. Isoissa organisaatioissa, kuten yliopistosairaaloissa, on yleensä organisaation oma viestintästrategia tai sovitut viestinnän linjaukset.

YHTEISTYÖ TOIMITTAJIEN KANSSA

Terveydenhuollon ammattilaisten ja toimittajien välinen luottamuksellinen yhteistyö on tärkeää, jotta ihmiset saavat luotettavaa tietoa ajankohtaisista lääketiedestä, terveyttä ja sairautta koskevista asioista. Asiallinen ja nopea tiedonvälitys lisää luottamusta terveydenhuoltoon ja lieventää epävarmuutta.

Jokaisella ammattilaisella on oikeus haastattelun antamiseen ja mielipiteidensä ilmaisemiseen. Sen lisäksi terveydenhuollon toimintayksiköissä on yleensä sovittu, kenellä on tiedotusvastuu. Virallisten lausuntojen ja kannanottojen antaminen kuuluu niille, jotka vastaavat laitoksen toiminnasta.

Lääkäriryhmien luottamusmiesten kannattaa myös luoda yhteyksiä oman paikkakunnan toimittajiin. Paikallisiin toimittajiin voi ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä soittamalla ja esittäytymällä. Voit esimerkiksi kertoa erikoisalasi ja asiantuntijuutesi ja kutsua työpaikallasi tutustumaan terveydenhuoltoon. Tutun toimittajan kanssa on helppo asioida myös mahdollisissa ongelmatilanteissa.

JOS OLET HAASTATELTAVANA

Lääkäriryhmien edustajat esiintyvät usein asiantuntijoina lääketieteellisissä ohjelmissa. Haastateltavalla on oikeus tietää, millaisessa asiayhteydessä ja missä mediassa hänen lausumaansa käytetään.

Haastateltavan tulee myös saada tietää, onko keskustelu toimittajan kanssa tarkoitettu julkaistavaksi vai tausta-aineistoksi.

Toimittajat antavat tekstin kommentoitavaksi, jos se on suinkin mahdollista aikataulullisesti tai teknisesti. Haastateltava voi korjata vain omiin lausumiinsa liittyviä asiatietoja tai oikaista selvät väärinkäsitykset. Tarkistamisoikeus ei koske esimerkiksi toimittajan arvioita tai mielipidettä.

JÄRJESTETÄÄNKÖ TIEDOTUSTILAISUUS?

Tiedotustilaisuus kannattaa järjestää vain monimutkaisen ja merkittävän asian takia. Toimitusten kiinnostus osallistua tiedotustilaisuuksiin on viime vuosina vähentynyt, joten järjestämistä kannattaa harkita tarkkaan.

Kutsut toimituksiin ja toimittajille on hyvä lähettää hyvissä ajoin ennen tilaisuutta. Mainitse kutsussa tilaisuuden aihe, aika ja paikka sekä vastuuhenkilö. Hyvien tapojen mukaista on kutsua kaikki paikkakunnan toimitukset.

Toimitusten näkökulmasta tiedotustilaisuus kannattaa järjestää aamupäivällä. Puheenvuorot kannattaa pitää lyhyinä.

Tiedotteiden julkaisemisesta päättää aina toimitus. Toimitus muokkaa tiedotteen pohjalta uutisen tai artikkelin, jos asia ylittää uutiskynnyksen. Uutiskynnyksen ylittyminen riippuu myös päivän muusta uutistarjonnasta. Esimerkiksi kesäkuukaudet ovat yleensä uutistarjonnaltaan muita kuukausia hiljaisempia.

Sosiaalisessa mediassa edustat aina myös koko ammattikuntaa.

OIKAISU JA VASTINE

Oikaisulla korjataan tiedotusvälineessä ollut virheellinen asiatieto, esimerkiksi nimivirhe. Tiedotusvälineen tulee korjata virheellinen tieto viipymättä ja niin, että se tavoittaa mahdollisimman kattavasti virheellistä tietoa saaneen yleisön.

Vastine on arvostelun tai loukkauksen kohteeksi joutuneen oikeus vastata julkistettuun tietoon. Tiedotusvälineen on annettava vastineoikeus arvostelun kohteeksi joutuneelle, jos hän pyytää sitä perustellusti. Vastine on julkaistava siten, että alkuperäisen tiedon saaneet voivat sen havaita helposti. Vastineoikeus on määritelty sananvapauslaissa.

MIKÄ ON JULKISEN SANAN NEUVOSTO?

Julkisen sanan neuvosto (JSN) on tiedotusvälineiden kustantajien ja toimittajien perustama elin, jonka tehtävänä on tulkita hyvää journalistista tapaa ja puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta. Neuvosto käsittelee myös toimittajan menettelyä tietojen hankinnassa. JSN ei ole tuomioistuin eikä se käytä julkista valtaa. Neuvostolle voi tehdä kantelun kuka tahansa, jonka mielestä tiedotusvälineessä on loukattu hyvää journalistista tapaa. JSN voi antaa hyvää journalistista tapaa rikko-neelle tiedotusvälineelle huomautuksen. Tiedotusvälineen on julkaistava huomautus.

VINKKEJÄ VIESTINTÄÄN LUOTTAMUSMIEHILLE

NÄIN KIRJOITAT TIEDOTTEEN

1. Nosta alkuun tärkein asiasi
2. Otsikoi lyhyesti ja kiinnostavasti
3. Kirjoita kansantajuisesti ja vältä erikoistermejä ja ammattislangia
4. Tiedotteen ihannepituus on yksi liuska
5. Merkitse loppuun lisätietojen antajan nimi ja yhteystiedot.

LÄÄKÄRIRYHMÄT JA SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalista mediaa käytetään paitsi lääketieteellisten neuvojen etsimiseen ja kokemusten jakamiseen, myös ammatillisen tiedon jakamiseen ja tietolähteenä. Sosiaalisessa mediassa jaettuun tietoon on hyvä suhtautua kuin se olisi täysin julkista tietoa.

Jokainen terveydenhuollon ammatilainen edustaa sosiaalisessa mediassa aina myös koko ammattikuntaa. Lääkärin sosiaalisen median ohjeet opastavat toimimaan sosiaalisessa mediassa ammatillisesti ja eettisesti vastuullisesti. Ohjeet soveltuvat myös hammaslääkäreille ja eläinlääkäreille.

Lääkärin sosiaalisen median ohjeet ovat Lääkäriliiton nettisivuilla.

MISTÄ SAAT LISÄTIETOA?

- Lääkäriliiton, Hammaslääkäriliiton ja Eläinlääkäriliiton viestijöiltä. Yhteystiedot löydät liittojen sivuilta
- Journalistiliiton ja Lääkäriliiton yhteinen tiedotussuositus Lääkäriliiton nettisivuilla
- Journalistin ohjeet **www.journalistiliitto.fi > Pelisäännöt > Journalistin ohjeet**

LÄÄKÄRIKARTELLIN LIITTOJEN ALUEELLINEN TOIMINTA

LÄÄKÄRILIITON ALUEELLINEN TOIMINTA

Lääkäriliitto on jalkauttanut toimintojaan Lääkäriliiton Helsingin toimistosta kaikille viidelle erityisvastuualueelle. Lääkärit voivat olla mukana liiton toiminnassa alue-
tasolla osallistumalla joko paikallisosas-
totoimintaan tai alueellisten valiokuntien
toimintaan.

Jos haluat Lääkäriliiton huomioivan jon-
kin paikallistason ongelman, tai sinulla on
ehdotuksia liiton toiminnaksi aluetasolla,
voit ottaa yhteyttä toimiston lakimiehiin
tai alueesi piiriylilääkəriin.

Piiriylilääkärien yhteystiedot verkossa:
**www.laakariliitto.fi > Yhteystiedot >
Lääkäriliiton toimisto > Piiriylilääkärit**

HAMMASLÄÄKÄRILIITON ALUEELLINEN TOIMINTA

Hammaslääkäriliitolla on alueellista toimin-
taa koko maassa ja toimintaa organisoivat
26 paikallisosastoa. Paikallisosastot ovat
mukana liiton alueellisessa edunvalvon-
nassa ja vaikuttamistyössä. Hammaslääkä-
rit ovat tervetulleita mukaan liiton paikal-
listoimintaan.

Paikallisosastojen tiedot verkossa: **www.hammaslaakariliitto.fi => jäsensivustolla
(vaatii kirjautumisen) => Järjestötoiminta
> Paikallistoiminta > Organisaatio**

ELÄINLÄÄKÄRILIITON ALUEELLINEN TOIMINTA

Eläinlääkäriliiton alueellinen toiminta
kanavoituu yleensä paikallisten eläinlää-
käriseurojen kautta, joihin kaikki alueella
toimivat eläinlääkärit voivat liittyä. Seu-
ran johtokunta ja Eläinlääkäriliitto pitä-
vät yhteyttä ja liiton edustus on yleensä
mukana seurojen kokouksissa. Tärkeissä ja

kiireellisissä alueellisissa edunvalvontaan
liittyvissä asioissa kannattaa kuitenkin
olla yhteydessä suoraan Eläinlääkäriliiton
toimistoon.

LÄÄKÄRILIITON PIIRIYLILÄÄKÄRIT MYÖS LUOTTAMUSMIESTEN TUkena

Piiriylilääkärit ovat Lääkäriliiton toimiston
osa-aikaisia työntekijöitä, jotka tekevät
Lääkäriliiton jäseniin kohdistuvaa työtä
aluetasolla. He tekevät yhteistyötä mm.
alueen luottamusmiesten ja paikallisosas-
tojen kanssa.

Piiriylilääkärit pitävät yhteyttä liiton
alueellisiin sidosryhmiin, kuten yliopistojen
lääketieteellisiin tiedekuntiin, sairaaloiden
ja terveyskeskusten johtoon, kuntapäät-
täjiin ja alueen yksityisiin toimijoihin. He
vastaavat Lääkäriliiton alueellisten valio-
kuntien työskentelystä, järjestävät jäsen-
tilaisuuksia sekä vaikuttavat tarvittaessa
paikallisen median välityksellä.

Piiriylilääkärien tehtävänä on olla selvillä
alueella käynnissä olevista terveystoimi-
tista ja hallinnollisista muutoksista sekä
lääkärien edunvalvonnallisista ja koulu-
tuspoliittisista ongelmista. He pyrkivät
vaikuttamaan asioihin alueellisesti ja vievät
viestiä aluetason ongelmista ja näkemyk-
sistä liittoon valtakunnan tasolle.

Piiriylilääkärit ovat mukana Lääkärili-
iton luottamusmiestyössä muun muassa
osallistumalla alueellisille luottamusmies-
päiville. Piiriylilääkärit voivat auttaa myös
uusien luottamusmiesten rekrytoinnissa.
Piiriylilääkäriellä ei kuitenkaan ole neuvot-
teluoikeutta yksittäisen työpaikan asioihin.
Neuvottelu-oikeus on aina JUKOn luotta-
musmiehellä.

LÄÄKÄRILIITON ALUEELLISET VALIOKUNNAT

Lääkäriliiton valiokunnat toimivat kaikilla yliopistosairaalapaiikkakunnilla.

Valiokuntia ovat

- terveyspoliittinen valiokunta
- professiovaliokunta
- edunvalvontavaliokunta.

Valiokunnat käsittelevät toimikenttensä mukaisia asioita. Terveyspoliittinen valiokunta käsittelee varsinaisen terveystoiminnan ohella terveyshallinnollisia ja e-Health -asioita. Professiovaliokunnalle kuuluvat lääkärin koulutukseen, etiikkaan ja laatuun liittyvät asiat, ja edunvalvontavaliokunta käsittelee kaikilla sektoreilla toimivien lääkärin edunvalvonnallisia ongelmia.

Valiokunnat käsittelevät erityisesti alueellisia asioita, mutta osallistuvat myös Lääkäriliiton valtakunnallisten kannanottojen valmisteluun. Valiokunnat tuovat alueiden erilaiset näkemykset valtakunnalliseen työhön ja mahdollistavat jäsenen äänen kuulumisen liitossa. Piiriylilääkärit vastaavat toimiston työntekijöinä valiokuntien käytännön toiminnasta.

Valiokuntiin voivat hakea kaikki liiton jäsenet ilman aiempaaakin järjestökoetusta. Luottamusmiehiä toivotaan tervetulleiksi erityisesti edunvalvontavaliokuntien työhön.

Jos luottamusmies haluaa laajempaa keskustelua tai taustatukea johonkin työpaikkansa ongelmaan, asia voidaan ottaa käsittelyyn oman alueen valiokunnissa. Useimmiten luottamusmiesten esille tuomia ongelmia on pohdittu edunvalvontavaliokunnassa, ja moni luottamusmies onkin edunvalvontavaliokunnan jäsen.

Jos haluat oman työpaikkasi asian käsiteltäväksi edunvalvontavaliokunnassa, ota yhteyttä erä-alueesi piiriylilääkäriin tai edunvalvontavaliokunnan puheenjohtajaan. Edunvalvontavaliokunta voi esimerkiksi antaa virallisen kannanoton luottamusmiehen tueksi työpaikan ongelmiin tai piiriylilääkäri voi vaikuttaa ongelmiin sidosryhmätyönsä avulla.

LÄÄKÄRILIITON PAIKALLISOSASTOT

Jokainen Lääkäriliiton jäsen kuuluu työ- tai asuinpaikkakuntansa paikallisosastoon ja on tervetullut mukaan paikallisosaston toimintaan. Paikallisosastoja on kaikkiaan noin 20. Toimintaa on lähes kaikilla keskussairaalapaiikkakunnilla ja monilla pienemmilläkin paikkakunnilla. Joillain yliopistosairaaloilla (OYS, TAYS) on myös työpaikkakohtaisia paikallisosastoja. Pääkaupunkiseudulla toimii yksi paikallisosasto, johon kuuluvat kaikki pääkaupunkiseudun läkärit työskentelysektorista riippumatta.

Paikallisosastot toimivat oman työpaikan luottamusmiesten tukena ja voivat ottaa kantaa esimerkiksi työpaikkakohtaisiin edunvalvonnallisiin ongelmiin. Toiminnasta vastaa paikallisosaston johtokunta, joka valitaan syksyisin kaikille jäsenille avoimessa vuosikokouksessa.

Luottamusmiehet voivat halutessaan olla johtokunnan jäseniä. Luottamusmiehillä on oikeus osallistua johtokunnan kokouksiin. Osalla paikallisosastoista on myös käytäntö, jonka mukaan luottamusmiehet kutsutaan aina johtokunnan kokouksiin.

Paikallisosastojen yhteystiedot löytyvät verkosta www.laakariliitto.fi > Yhteystiedot > Paikallisosastot.

HAMMASLÄÄKÄRILIITON PAIKALLISOSASTOT

Hammaslääkäriliitossa on 26 paikallisosastoa. Jokainen Hammaslääkäriliiton jäsen kuuluu työpaikkakuntansa mukaiseen paikallisosastoon. Paikallisosastot järjestävät alueellaan ammatillista ja vapaa-ajan toimintaa ja ovat mukana liiton paikallisessa edunvalvontatyössä. Osastot tekevät yhteistyötä hammaslääkäriluottamusmiesten kanssa ja toimivat alueellisissa yhteistyöverkostoissa.

Toiminnasta vastaa paikallisosaston hallitus, jossa paikallisia edunvalvonnan tehtäviä hoitavia luottamushenkilöitä ovat puheenjohtaja, virkasektorin paikallisedustaja, yksityissektorin paikallisedustaja ja tiedotusvastaava. Liiton paikallisosastoista 17 toimii yhdistettynä paikallisen hammaslääkäriseuran kanssa ja seura huo-

lehtii osaston tehtävistä alueella. Lisäksi jokaisessa terveyskeskuksessa on nimetty terveyskeskuksen yhteyshenkilö. Työpaikkakohtaisissa asioissa jäseniä auttavat luottamusmiehet ja terveyskeskuksen yhteyshenkilöt.

Paikallisosastojen luottamushenkilöiden yhteystietoja voi kysyä liiton toimistosta.

ELÄINLÄÄKÄRILIITON ALUEELLINEN TOIMINTA YHDESSÄ PAIKALLISTEN ELÄINLÄÄKÄRISEUROJEN KANSSA

Eläinlääkäriliiton alueelliset tilaisuudet järjestetään usein yhdessä paikallisen eläinlääkäriseuran kanssa. Seurojen toiminnassa luottamusmiehet saavat arvokkaita kontakteja alueen muihin eläinlääkäreihin. Konkreettista apua luottamusmiehenä toimimissa saa Eläinlääkäriliiton toimistosta ja liiton kunnan palkkavaliokunnasta.

TYÖTAISTELUT - OPAS LUOTTAMUSMIEHILLE

Kuntasektorin työtaisteluihin sovelletaan kunnallista virkaehtosopimuslakia, jonka mukaan sallittuja työtaistelutoimenpiteitä ovat ainoastaan työsulku ja lakko. Nekin ovat kiellettyjä, jos niillä pyritään vaikuttaa muihin kuin sopimuksenvaraisiin asioihin, tai jos laissa on niin erikseen säädetty.

Virkasuhteisten osalta kiellettyjä työtaistelutoimenpiteitä ovat myös esimerkiksi joukkoirtisanoutuminen, töiden hidastaminen ja ylitöistä kieltäytyminen. Hakukielto ja saarto voidaan kohdistaa vain avoimeen virkaan.

Työsuhteisille työntekijöille mahdollisia työtaistelutoimenpiteitä ovat mm. lakko, osittainen lakko, myötätuntotaistelu, poliittinen työtaistelu, saarto, hakukielto, osittainen työnsulku, ostoboikotti, työn hidastaminen, ylityökielto, joukkoirtisanoutuminen ja työnantajan määräyksen rikkominen joukolla.

Lähtökohtaisesti työtaistelutoimenpiteet ovat sallittuja silloin, kun niitä ei ole erikseen kielletty. Koska työehtosopimus asettaa työrauhavelvollisuuden vain sopimuskaudeksi, ovat sopimuksettomassa tilassa suoritettavat työtaistelutoimenpiteet lähtökohtaisesti sallittuja.

LÄÄKÄRIKARTELLI PÄÄTTÄÄ TYÖTAISTELUSTA

Kunnallisen pääsopimuksen mukaan alayhdistys ei saa ryhtyä työtaisteluun ilman pääsopijajärjestö JUKOn lupaa. Tämä koskee kaikkia työtaistelutoimenpiteitä. JUKOn sääntöjen mukaan kunnallisen Lääkärisopimuksen hyväksyy tai hylkää kuitenkin Lääkärikartellin hallitus. Mikäli Lääkärikartelli hylkää kunnallisen Lääkärisopimuksen, on sillä oikeus ryhtyä työtaisteluun ja saada JUKOn lupa. Lääkärikartelli päättää siis itsenäisesti sopimuksen hyväksymisestä ja mahdollisesta työtaistelusta.

LAKKO JA TYÖSULKU

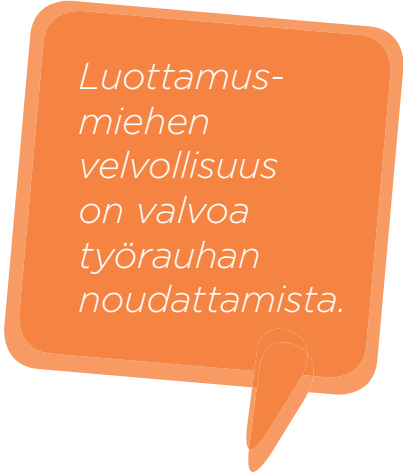
Lakko tarkoittaa viranhaltijayhdistyksen työnantajaan kohdistamaa työnseisausta, jonka tarkoituksena on vastapuolen painostaminen työriidassa. Lakossa keskeytetään työnseisauksen piiriin kuuluvien viranhaltijoiden kaikkien virkatehtävien suorittaminen. Osittainen lakko ei ole sallittu. Viranhaltija ei saa osallistua lakkoon muuten kuin lakkoon ryhtyneen viranhaltijayhdistyksen päätöksen perusteella. Työsulku on lakkoon eli työnseisaukseen verrattava työnantajan toimenpide, jonka tarkoituksena on vastapuolen painostaminen työriidassa keskeyttämällä virkatehtävien suorittaminen. Kunnallisella sektorilla työsulusta päättää KT Kuntatyönantajat.

HAKUKIELTO JA SAARTO

Hakukiellolla tarkoitetaan viranhaltijayhdistyksen päätöstä, joka kieltää yhdistyksen jäseniä hakeutumasta tiettyihin avoinna oleviin tai avoimeksi tuleviin virkoihin. Hakukielto voi koskea myös sijaisuuksien hoitamista.

Saarrolla tarkoitetaan viranhaltijayhdistyksen päätöstä kieltää viranhaltijoita tai muita yhdistyksen jäseniä suorittamasta tiettyyn virkaan kuuluvia tehtäviä.

Hakukiellolla ja saarrolla pyritään yleensä estämään uusien palvelussuhteiden syntyminen. Niitä voidaan käyttää myös lakon yhteydessä työnantajan painostamiseksi YT-menettelyn mukaisissa kysymyksissä.

*Luottamus-
miehen
velvollisuus
on valvoa
työrauhan
noudattamista.*

Hakukielto ja saarto voidaan ottaa käyttöön yhtä aikaa, jolloin työpaikan lääkäri-työvoiman saanti heikentyy.

Kunnallisen pääsopimuksen 16 §:ssä on säännöksiä hakukiellon ja saarron käytön rajoituksista.

LÄÄKÄRIKARTELLIN TYÖTAISTELUORGANISAATIO

Lääkärikartellin työtaisteluorganisaatio perustuu voimassa olevaan organisaatioon ja erikseen päätettävään työtaistelusääntöön. Työtaistelusääntö päivitetään jokaisella neuvottelukierroksella ja siitä tiedotetaan tarvittaessa luottamusmiehiä ja jäsenkuntaa. Luottamusmiehen velvollisuus on valvoa työrauhan noudattamista eikä hän voi osallistua työtaistelutoimiin.

LÄÄKÄRIEN TYÖTTÖMYYSKASSA

JÄSENYYS

Lääkärien työttömyyskassan jäseneksi voi liittyä jokainen alle 68-vuotias palkkatyöntekijä, joka työskentelee lääkärin, hammaslääkärin tai eläinlääkärin koulutusta vaativissa tehtävissä. Jäsenyyttä haetaan kirjallisesti.

Jäsenhakemus löytyy työttömyyskassan verkkosivuilta www.laakarientkassa.fi/

TYÖTTÖMYYSKASSAN MAKSAMAT ETUDET

Työttömyyskassan tehtävänä on maksaa jäsenilleen ansioturvaa työttömyyden ja vuorotteluvapaan aikana. Etuuksien saamisen edellytyksenä on, että hakija on ollut työttömyyskassan jäsen vähintään 26 viikkoa.

ANSIOPÄIVÄRAHA

Ansiopäivärahaa maksetaan työttömyyskassan jäsenelle, joka

- on työtön tai lomautettu
- on ilmoittautunut työ- ja elinkeinotoimistoon kokoaikatyön hakijaksi
- on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä
- on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon.

Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on työttömyyttä edeltävän 28 kuukauden tarkastelujakson aikana ollut 26 viikkoa sellaisessa palkkatyössä, jossa työaika on vähintään 18 h/viikko. Tarkastelujaksoa voidaan pidentää hyväksyttävästä syystä (esimerkiksi opiskelu, asevelvollisuus, äitiysloma, enintään 3-vuotiaan lapsen hoito ja sairaus).

Ansiopäivärahan taso määräytyy työssäoloehdon täyttäneen 26 viikon ansioista. Päiväraha muodostuu perusosasta, ansio-

osasta ja mahdollisesta lapsikorotuksesta. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta ansiopäivärahaa voidaan maksaa korotetuna.

Päivärahалaskuri löytyy osoitteesta www.tyj.fi.

Ansiopäivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa enintään 400 päivän ajan. Jos työhistoriaa on enintään kolme vuotta, on ansiopäivärahan enimmäiskesto 300 korvauspäivää. Omavastuun ajalta ei makseta päivärahaa. Omavastuu aika on viittä työpäivää vastaava aika, jonka tulee täyttyä kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon kuluessa.

Työttömyyden aikana maksetut tulot sovitetaan yhteen kalenterikuukausittain työttömyyspäivärahan kanssa. Edellytyksenä on, että työaika ei ylitä 80 % koko-aikatyön työajasta. Suojaosa on 300 €/kk, ja sen ylittävistä osasta 50 % vähentää maksettavaa päivärahaa.

Yhteensovitettavia tuloja ovat muun muassa sivutoimisesta ammatinharjoittamisesta tai yritystoiminnasta ansaittu tulo, kirjoitus- ja luentopalkkiot, tulot enintään kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyöstä ja osa-aikatyön palkka. Yli kaksi viikkoa kestävänsä kokoaikatyön ajalta ei makseta työttömyyspäivärahaa.

Pääsääntöisesti hakijan tulee olla työkykyinen. Ansiopäivärahaa voidaan kuitenkin maksaa työkyvyttömälle henkilölle, joka

- on saanut enimmäisajan Kelan sairauspäivärahaa
- on hakenut eläkettä tai jonka eläkehakemus on hylätty
- eikä työnantajalla ole tarjota hakijalle tämän työkykyä vastaavaa työtä.

*Oletko huomannut
liittyä myös
työttömyyskassaan?
Tarkista jäsenyytesi
pankkitunnuksilla.*

Mikäli eläke myönnetään takautuvasti, työttömyyskassa perii maksetun ansiopäivärahan takaisin suoraan takautuvasta eläkkeestä.

Ryhmälomautusmenettelyä ei enää sovelleta lomautuksiin. Jokaisen lomautetun tule ilmoittautua henkilökohtaisesti työ- ja elinkeinotoimistoon. Mikäli henkilön työaika on vähennetty lomautuksen takia vähintään yhdellä päivällä viikossa, hänelle voidaan maksaa lomautuksen ajalta ansiopäivärahaa. Työaika ei saa kalenteriviikossa ylittää 80 % kokoaikatyötä tekevän työajasta. Lomautusviikolle sattuvat viikonloppupäivystykset vaikuttavat korvattavien lomautuspäivien määrään. Jos arkipyhiltä on oikeus erilliseen arkipyhäkorvaukseen tai palkkaan, ei samalta ajalta makseta ansiopäivärahaa.

VUOROTTELUKORVAUS

Vuorotteluvapaan tarkoituksena on edistää lyhytkestoisen työstä poissaolon avulla työntekijän työssä jaksamista ja parantaa

samalla työttömänä työnhakijana olevan henkilön työllistymisedellytyksiä määrällä aikaisen työkokemuksen avulla.

Työttömyyskassa maksaa vuorotteluvapaalla olevalle kassan jäsenelle vuorottelukorvauksena 70 % ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta.

Edellytyksenä on, että

- kokoaikainen työsuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 13 kuukautta ennen vuorotteluvapaan alkua
- edeltävään 13 kuukauden määräaikaan ei sisälly yli 30 päivää palkatonta poissaoloa
- työeläkelakien mukaista työhistoriaa on vähintään 20 vuotta.

Työnantaja ja työntekijä sopivat vuorotteluvapaasta vähintään 100:ksi ja enintään 180 kalenteripäiväksi.

Vuorotteluvapaan ajaksi työnantaja palkkaa kokoaikatyöhön työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön. Työtöntä ei tarvitse palkata samoihin tehtäviin, joita vapaalle siirtyvä on hoitanut. Toistamiseen vuorotteluvapaalle lähdettäessä työhistoriaa tulee olla viisi vuotta edellisen vapaan päättymisestä.

LISÄTIETOJA

Etuusopas löytyy

Työttömyyskassojen yhteisjärjestön sivuilta **www.tyj.fi**.

ELÄINLÄÄKÄRIEN ERITYISASIAT

Kuntasektorin eläinlääkärit toimivat enenevässä määrin seudullisissa ympäristöterveydenhuollon yksiköissä, mutta myös peruskunnissa ja kuntayhtymissä. Luottamusmiehen apua eläinlääkärit saattavat tarvita erityisesti seuraavissa kysymyksissä:

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON ALUEELLINEN YHTEISTYÖ voi synnyttää hankalia tulkintatilanteita esimerkiksi palkkojen harmonisoinnin tai päivystysalueen muuttumisen vuoksi. Vaikeissa tulkintatilanteissa kannattaa olla yhteydessä Suomen Eläinlääkäriliittoon, jossa on seurattu pitkällä aikavälillä valtakunnallista kehitystä ja ongelmien ratkaisua.

PALKKAUSKYSYMYKSISSÄ tehtäväkohtaisen palkan määrittäminen on keskeistä tulevaa edunvalvontaa ajatellen. Eläinlääkäriliitolla on vähimmäispalkkasuositus sekä kunnalliselle praktikolle, valvontaeläinlääkärille että hygieenikolle. Hygienikkoeläinlääkäreille on myös tehty malli työn vaativuuden arvioimiseksi.

TYÖHÖNSIDONNAISUUDEN vähentämiseksi liitto on ottanut kannan, että eläinlääkäriin ei tulisi päivystää enempää kuin korkeintaan joka viides arkiyö ja viikonloppu. Mikäli tähän ei vielä ole päästy, työnantajan tulisi ryhtyä toimiin ulkopuolisten päivystäjien palkkaamiseksi tai päivystysalueen uudistamiseksi.

Eläinlääkäriin työ pitää järjestää viisipäiväisen työviikon periaatteiden mukaan. Liitto on myös ottanut kannan, että viikonloppupäivystys tulee korvata vähintään kahdella vapaapäivällä, arkipyhäpäivystys yhdellä vapaapäivällä ja kahdesta arkiyöpäivystyk-

sestä tulee saada yksi vapaapäivä. Ylimääräisistä tai yllättävistä päivystyksistä tulisi maksaa vähintään kaksinkertainen päivystyskorvaus.

KUNNAN ELÄINLÄÄKÄRIVASTAANOTON osalta kunnan tulee huolehtia siitä, että eläinlääkärillä on käytettävissään asianmukaiset vastaanottotilat sekä riittävä vastaanoton perusvarustus kunnallisen eläinlääkintähuollon turvaamiseksi. Suomen Eläinlääkäriliitto on antanut suosituksen kunnallisen eläinlääkäriin vastaanoton tiloista ja varustuksesta. Eläinlääkäriliitto on myös antanut suosituksen valvontaeläinlääkärien työskentelyn edellytyksistä.

Luottamusmies voi aina tarvittaessa pyytää lisätietoa ja ohjeita Suomen Eläinlääkäriliiton toimistosta.

LÄÄKÄRILUOTTAMUSMIES - NÄIN LÖYDÄT LISÄTIETOJA

LIITTOJEN KOTISIVUT:

- www.laakariliitto.fi
- www.hammaslaakariliitto.fi
- www.sell.fi

TYÖTTÖMYYSKASSAA KOSKEVAT ASIAT:

- Lääkäriliiton työttömyyskassan sivut www.laakarientkassa.fi
- Työttömyyskassojen yhteisjärjestön kotisivuilta löytyy tietoa työttömyysturvajärjestelmästä. Siellä on myös laskuri, jolla saa arvion ansiopäivärahan suuruudesta www.tyj.fi.

JUKON KOTISIVUT:

- www.juko.fi/
- Luottamusmiehille tarkoitettuun suljettuun osioon eli Jukolaan pääset henkilökohtaisilla tunnuksillasi www.juko.fi/jukola

AKAVAN KOTISIVUT:

- www.akava.fi/
- Akava työmarkkinakeskusjärjestönä -tietopaketti.
- Jäsenjärjestöjen yhteystiedot.

KT KUNTATYÖNANTAJAT:

- www.kt.fi/
- Sopimukset, KT:n yleiskirjeet, soveltamisohjeita.

AJANTASAINEN LAINSÄÄDÄNTÖ SEKÄ OIKEUSTAPAUKSIA:

- www.finlex.fi
- www.valvira.fi

YHTEYSTIEDOT

Suomen Lääkäriliitto
Mäkelänkatu 2, PL 49
00501 Helsinki
puh. 09 393 091
www.laakariliitto.fi

Suomen Hammaslääkäriliitto
Malminkatu 30
00100 Helsinki
puh. 09 6220 250
www.hammaslaakariliitto.fi

Suomen Eläinlääkäriliitto
Aleksis Kiven katu 52-54
00510 Helsinki
puh. 09 7745 4810
www.sell.fi

Lääkärien työttömyyskassa
Mäkelänkatu 2, PL 49
00501 Helsinki
puh. 09 393 091
tkassa@fimnet.fi
www.laakarientkassa.fi

TYÖMARKKINASANASTOA

AKAVA

Korkeasti koulutettujen työmarkkinakeskusjärjestö, johon kuuluu 35 jäsenliittoa. Lääkärikartellin liitot kuuluvat Akavaan.

HAKUKIELTO

Viranhaltijayhdistyksen päätös kieltää yhdistyksen jäseniä hakeutumasta avoisiin oloihin tai avoimeksi tuleviin virkoihin.

JUKO RY

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö, joka valvoo jäsentensä etuja.

KUNNALLINEN PÄÄSOPIMUS

Virkaehtosopimus, jonka ovat tehneet kuntasektorilla pääsopijajärjestöt ja KT Kuntatyönantajat. Pääsopimuksella on nimetty työntekijäpuolen neuvottelukelpoiset henkilöt sekä sovittu neuvottelumenettelyistä erimielisyyksien selvittämisessä. Pääsopimusta sovelletaan kaikkiin kuntasektoreilla toimiviin lääkäreihin, jollei toisin ole sovittu.

KT KUNTATYÖNANTAJAT

KT Kuntatyönantajat on työnantajakeskusjärjestö, joka edustaa kuntia ja kuntayhtymiä. KT neuvottelee työ- ja virkaehtosopimukset.

KVTES

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES) on kunta-alan suurin sopimus, jota sovelletaan osiltaan myös lääkäriryhmiin.

LAKKO

Viranhaltijayhdistyksen työnantajaan kohdistama työnseisaus, jonka tarkoituksena on vastapuolen painostaminen työriidassa. Lakko keskeyttää työnseisauksen piiriin kuuluvien viranhaltijoiden kaikkien virkatehtävien suorittamisen.

LUOTTAMUSVALTUUTETTU

Työsopimuslain nojalla valittava henkilöstön edustaja. Yksityisellä sektorilla, jossa ei ole työehtosopimusta, työntekijät voivat valita keskuudestaan luottamusvaltuutetun. Luottamusvaltuutetun asema ja toimivalta määräytyvät työlainsäädännön mukaisesti.

LÄÄKÄRILUOTTAMUSMIES

Lääkärikartellin liittojen jäsenien valitsema edustaja, jonka tehtävänä on edustaa lääkäreitä virkaehtosopimukseen liittyvissä asioissa sekä hoitaa paikallista neuvottelutoimintaa.

LÄÄKÄRIKARTELLI

Lääkärien, hammaslääkärien ja eläinlääkärien yhteinen neuvottelujärjestö, joka hoitaa kaikkien lääkäriryhmien edunvalvontaa. JUKOn jäsenjärjestö.

LÄÄKÄRISOPIMUS

Kunnallinen lääkärin virkaehtosopimus, jonka neuvottelevat Lääkärikartelli ja KT Kuntatyönantajat ja jonka allekirjoittavat KT Kuntatyönantajat ja Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry. Lääkärisopimus koskee kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa toimivien lääkärin, hammaslääkärien ja eläinlääkärien palvelussuhteen ehtoja.

PAIKALLINEN SOPIMINEN

Sopimista työehdoista, työpaikan pelisäännöistä ja työoloista työpaikkatasolla työnantajan ja työntekijöiden välillä. Paikallinen sopiminen tarkoittaa suppeasti lähinnä virkaehtosopimukseen perustuvaa sopimista. Työnantajan ja työntekijän, luottamusmiehen tai ammattiosaston välillä tehdyt etuja parantavat sopimukset on katsottu oikeuskäytännössä päteviksi ja työnantajaa velvoittaviksi.

SAARTO

Viranhaltijayhdistyksen päätös kieltää viranhaltijoita tai muita yhdistyksen jäseniä suorittamasta tiettyyn virkaan kuuluvia tehtäviä.

TYÖNTEKIJÄ

Työsuhteessa oleva henkilö.

TYÖSUHDE

Työnantajan ja työntekijän välinen, työtä koskeva oikeussuhde, jossa työntekijä sitoutuu henkilökohtaisesti tekemään työtä työnantajan lukuun tämän johdon ja valvonnan alaisena palkkaa tai muuta vastiketta vastaan.

TYÖSULKU

Työnseisaukseen verrattava työnantajan toimenpide, jonka tarkoituksena on vastapuolen painostaminen työriidassa keskeyttämällä virkatehtävien suorittaminen.

TYÖSUOJELU

Työpaikan työsuojelu muodostuu työsuojelutoimikunnista. Toimintaa säätelee laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta.

TYÖSUOJELUPÄÄLLIKKÖ

Työsuojelupäällikkö edustaa työnantajaa työsuojeluasioissa.

TYÖSUOJELUVALTUUTETTU

Työsuojeluvaltuutettu edustaa henkilöstä työsuojeluasioissa.

VIRANHALTIJA

Virkasuhteessa kuntaan oleva henkilö.

VIRKASUHDE

Julkisoikeudellinen palvelussuhde, jossa kunta on työnantajana ja viranhaltija on työnsuorittajana.

YHTEISTOIMINTA

Työnantajan ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta, jossa henkilöstölle annetaan mahdollisuus vaikuttaa työpaikan asioihin.

LIITE 1

PAIKALLISNEUVOTTELUPÖYTÄKIRJAN MALLI

Otsikko	Erimielisyyden kohde ja kyseessä paikallisneuvottelu
Aika ja paikka	
Osanottajat	Nimet, asemat, ketä edustaa. Puheenjohtaja ja sihteeri.
Pöytäkirjan tarkastus	Miten ja ketkä tarkastavat.
Erimielisyyden kohde	Rajataan ja yksilöidään. Mainitaan sopimusmääräys, jonka
Asian taustan selvittäminen/ tapahtumien kulku	Faktat, mitä on tapahtunut.
Asian ratkaisu	Yksimielinen kanta tai kummankin osapuolen kannat, kantojen perustelut sekä sovellettavat määräykset, joihin vedotaan.
Neuvottelujen päättäminen	
Allekirjoitukset, pöytäkirjan tarkastukset	

Lähde: Opas kuntatyönantajille, paikallinen sopiminen kunta-alalla

LIITE 2

PAIKALLISEN VIRKAEHTOSOPIMUKSEN RUNKO

- § SOPIMUKSEN TARKOITUS
- § SOVELTAMISPIIRI JA SITÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET
Keihin sovelletaan ja keihin ei sovelleta (rajaukset).
Voidaan tehdä myös muotoon:
 - § SOPIMUKSEN SOVELTAMISEDELLYTYKSET
 - § SOPIMUKSEN SOVELTAMISPIIRI
Keihin sovelletaan, keihin ei.
- §-§ VALTAKUNNALLISESTA VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSESTA
POIKKEAVAKSI
SOVITTUJA ASIOITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET
- § MAHDOLLISET NEUVOTTELU- YM. LAUSEKKEET
- § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO
Määräaika/toistaiseksi.
- § PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Lähde: Opas kuntatyönantajille, paikallinen sopiminen kunta-alalla

[illegible]

Lääkärikartelli

Lääkärikartelli
Mäkeläncatu 2
00500 Helsinki

puhelin 09 393 091